

zaterdag 14 februari 1998 in de
Zoo van Antwerpen

Organisatie VZZ-Vlaanderen
en AMINAL, Instituut voor
Bosbouw en Wildbeheer, met
financiële steun van AMINAL
afd. Natuur, afd. Bos en Groen,
en de Koninklijke Maatschappij
voor Dierkunde van
Antwerpen.

Inschrijving is noodzakelijk
voor deelname, zie onder.

Het programma biedt een over-
zicht van het zoogdieronder-
zoek dat nu in Vlaanderen
wordt uitgevoerd, zowel door
professionals als door ama-
teurs.

Programma

- 09:30 Ontvangst met koffie
10:00 Inleiding, doel en opzet.
Erik van der Straeten.
10:10 Rol van de winterver-
blijfplaatsen voor vleur-
muizen in Vlaanderen.
Ivan Duyck, Alex
Lefèvre en Sven
Verkern,
Vleermuiswerkgroep
Vlaanderen.
10:40 Zoogdierinventarisatie
1986-2000: een stand
van zaken. Bart
Christiaens,
Zoogdierenwerkgroep
JNM.
11:10 Eekhoorns in een
gefragmenteerd land-
schap. Goedele
Verbeylen, Universiteit
van Antwerpen.
11:40 Problematiek van de
muskusratbestrijding in
Vlaanderen. Jan Stuyk,
AMINAL, Werkgroep
Wetenschappelijk
Onderzoek
Landinrichting.
12:10 Middagpauze en stand-
sessie 1
13:30 Vos en vossenlintworm.
Muriel Vervaeke,
Universiteit van
Antwerpen.
14:00 De bescherming van de
das in Vlaanderen. Een
persoonlijke kijk op de

Studiedag Zoogdieronderzoek in Vlaanderen

- historie ervan. Eddy
Dupae, Vlaamse
Landmaatschappij,
Prov. afd. Diest.
14:30 Koffie, standsessie 2
15:00 Huidige verspreiding
van zeezoogdieren aan
Belgische kust. John
Van Gompel.
15:30 Rondvraag, mededelin-
gen.
16:00 Sluiting.

De Zoo van Antwerpen is het
gemakkelijkst te bereiken via
het openbaar vervoer. Het
Centraal Station ligt naast de
dierentuin. De toegang tot de
zaal bereikt men via de ingang
van de Zoo.

Inschrijving is noodzakelijk
voor deelname. Stuur een
briefje met de volgende tekst:
"Ik wens mij in te schrijven
voor de Studiedag Zoogdier-
onderzoek Vlaanderen op
zaterdag 14 februari. Ik betaal
200 Bfr op rekening 091-
222.60.06-79 van E.V. Instituut
voor Bosbouw en Wildbeheer
onder vermelding van
Studiedag 14-02." Vermeld ver-
der naam en voornaam, adres,
functie, interesse, telefoon, fax,
e-mail (voor zover van toepas-
sing) en handtekening. Stuur
dit voor 1 februari naar
Instituut voor Bosbouw en
Wildbeheer, Gaverstraat 4, B-
9500 Geraardsbergen. Fax: 054-
410896 (B), E-mail:
Secr@ibw.be.

Vergeet niet het geld te storten.
Voor het bedrag van 200 Bfr (f

10,-) krijgt men tweemaal koffie
of thee, plus een referatenmap
met alle teksten. Een lunch
dient men zelf mee te brengen,
drank is ter plekke verkrijgbaar.

Standsessie: Voor verenigin-
gen, instituten, onderzoekers
enzovoort bestaat de mogelijk-
heid die dag een stand te plaat-
sen. Indien men dat wenst,
moet men dat bij de inschrij-
ving vermelden.

Meer informatie bij het
Instituut voor Bosbouw en
Wildbeheer, Gaverstraat 4, B-
9500 Geraardsbergen, tel. 054-
437112 (B), fax 054-410869 (B),
E-mail Secr@ibw.be.

E-mail adres VZZ

Het e-mail adres van de VZZ is
veranderd. Dit is nu: zoog-
dier@wxs.nl.

Rectificatie

In de vorige Zoogdier werd
reclame gemaakt voor een poster
van de Werkgroep
Boomarter Nederland, waar-
op een aantal inheemse marter-
achtigen afgebeeld stonden (zie
pagina 41). Hier stond ook dat
de poster besteld kon worden
door geld over te maken naar
gironummer 3652445 ten name
van WBN, Duiven. Dit was
fout. Het moest zijn: gironum-
mer 3652445 ten name van D.
Klees te Duiven.

In Memoriam Franky Bonne

Op 8 september overleed Franky Bonne. Hij was vorig jaar oude sok geworden na een goed gevulde jeugdbondscarrière binnen de Zoogdierenwerkgroep (JNM België).

Met Franky verliezen we niet alleen een goede vriend maar ook iemand die enthousiast met zoogdierstudie en -bescherming bezig was. Een enthousiasme dat heel wat mensen aangespoord heeft om zelf ook met zoogdierstu-

die te beginnen. Zijn grote zoogdierkennis en geduld maakte hem ook tot een goede leermeester, iets waar de nieuwe generatie ZWG-ers nu de vruchten van plukt.

Tijdens de laatste jaren van zijn ZWG-carrière was hij de stuwende kracht achter de zoogdierenatlas van Vlaanderen. Hij zorgde zelf voor een enorme hoeveelheid gegevens, waaronder een massa braakbalgegevens (ongeveer 34000 prooidieren).

Het resultaat van dit monnikenwerk zal hij helaas nooit kunnen aanschouwen. Er werd daarom besloten om de voorlopige verspreidingsatlas, die eind dit jaar verschijnt, aan hem op te dragen.

Bovenstaande tekst werd, in naam van JNM, door Stijn Vanacker voorgelezen op de begrafenisplechtigheid.

Franky,

Eigenlijk.... Als JNM-ers verstonden wij elkaar zeer goed! Dagenlang door de natuur stappen, is evengoed onze passie.

Weet je nog die burlende herten in de Ardennen, het sjouwen met kerkuilnestbakken en die vele uren werk in allerlei natuurgebieden?

Bovendien vinden ook wij de Viroinvallei prachtig en de Gaume fantastisch. Hoeveel van ons hebben daar rond het kampvuur geen Blauwe Chimay met jou gedeeld?

Al fronsten we wel eens de wenkbrauwen.

Bijvoorbeeld toen je met de fiets een omweg maakte van 50 kilometer om ergens in het noorden van Frankrijk één zeldzame vleermuis te zien hangen. Of weet je nog, toen je 30 kilometer langs de autosnelweg wandelde om een doodgedreden das op te halen, die uiteindelijk al weg bleek te zijn.

En toen je meerdere keren met je blote handen een adder vastpakte, om die ook aan ons te tonen, werd het bijna onbegrijpelijk.

Er is echter één ding dat we nooit zullen begrijpen...

Algemene Ledenvergadering 1998

Zaterdag 18 april zal de Algemene Ledenvergadering van de VZZ gehouden worden. Net als voorgaande jaren zal dit in het zalencentrum Trianon, Oudegracht 252 te Utrecht plaats vinden. Het programma is nog niet bekend, maar noteer deze datum alvast in uw nieuwe agenda's.

Arie Scheygrond in Reeuwijk vernoemd

In Reeuwijk is dichtbij de Reeuwijkse Plassen in het begin van dit jaar een klein woonwijkje gebouwd. De ontsluitingsweg draagt de naam van Arie Scheygrond, die daarmee geëerd wordt voor zijn

Foto Hans Bekker

werk voor het behoud van deze prachtige plassen. Scheygrond heeft voor de Tweede

Wereldoorlog actie gevoerd tegen de drooglegging van deze unieke plassen ten noord-westen van Gouda. Hij deed dit onder andere als lid van het Comité tot Behoud van de Reeuwijksche en Sluipwijksche Plassen. Dat hij daarmee succes heeft gehad, tonen de plassen zelf die als levend bewijs vlak bij het naar hem genoemde straatje liggen.

De naam Scheygrond is nauw verbonden met de VZZ. Hij was immers een van de oprichters van onze vereniging en jarenlang redacteur van Lutra. Zijn naam leeft ook voort in de dr. A.Scheygrondprijs, die door de VZZ in de vorm van een oorkonde en een zilveren beeldje van een otter elke drie jaar wordt uitgereikt. Hopelijk kan die otter in de toekomst weer een goed leefgebied vinden in de mede door Scheygrond behouden gebleven Reeuwijkse Plassen.

Hans Bekker, Gouda

Nieuw VZZ-egelproject

De afgelopen jaren verrichtte de VZZ onderzoek naar de effecten van wegen en verkeer op egelpopulaties. Het onderzoek werd verricht in opdracht van Rijkswaterstaat Dienst Weg- en Waterbouwkunde (RWS-DWW) in Delft en is halverwege 1997 afgerond. Over het veldonderzoek is, naast het vorig jaar verschenen literatuuronderzoek (Mulder, 1996), inmiddels een rapport verschenen (Huijser & Bergers, 1997). In het rapport wordt ingegaan op de betekenis van verkeerssterfte voor egelpopulaties.

Eén van de hoofdstukken gaat over het habitatgebruik van de dieren in een kleinschalig agrarisch landschap. Egels blijken een sterke voorkeur te hebben voor houtwallen en een vlak langs houtwallen en bosranden gelegen zone. Dit zou kunnen betekenen dat op

plekken waar deze landschapselementen een weg kruisen of daar in de buurt liggen, een concentratie van verkeersslachtoffers zou kunnen optreden. De VZZ heeft nu opdracht gekregen van RWS-DWW om te onderzoeken of er inderdaad een verband bestaat tussen het voorkomen van egel-verkeersslachtoffers en de samenstelling van het landschap. Uiteindelijk moet het onderzoek leiden tot adviezen over de eventuele mogelijkheden en onmogelijkheden om het aantal verkeersslachtoffers te terug te dringen.

Gedurende de seizoenen 1995 en 1996 zijn er, naar aanleiding van oproepen in de media, door vele honderden vrijwilligers binnen en buiten de VZZ en door medewerkers van Rijkswaterstaat en Provinciale Waterstaten, verspreid over heel Nederland,

waarnemingen verzameld van doodgereden egels. De lokatie van de doodgereden egels werd tot op 100 m nauwkeurig bepaald (dichtstbijzijnde hectometerpaaltje). Deze waarnemingen vormen de basis van het nieuwe egelproject waarin we vooral zullen onderzoeken of de landschapskarakteristieken van plekken waar doodgereden egels zijn gemeld, afwijken van plekken waar ze niet of minder zijn waargenomen. Het onderzoek wordt op 1 mei volgend jaar afgerond.

Marcel Huijser

Literatuur

Huijser, M.P. & P.J.M. Bergers, 1997. Egels en verkeer: effecten van wegen en verkeer op egelpopulaties. Meded. 35 van de VZZ / DWW Versnipperingsreeks deel 35.

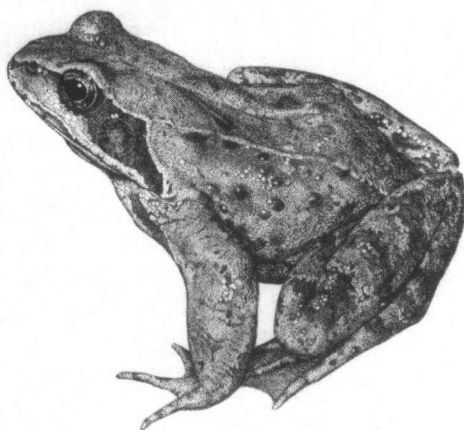
Mulder, J.L., 1996. Egels en auto's: een literatuurstudie. Meded. 28 van de VZZ / DWW-versnipperingsreeks deel 27.

RAVON

REPTIELEN AMFIBIEËN VISSSEN

1

JAARGANG 1 NUMMER 1

ONTELBARE SLAGEN + DE MEERVAL
+ PLASBERMEN

RAVON

Onze 'zusterorganisatie' Ravon, die zich bezighoudt met enkele andere groepen gewervelde dieren (Reptielen, Amfibieën en Vissen-ONderzoek), heeft onlangs het eerste nummer van haar tijdschrift uitgebracht. Het heet gewoon RAVON. Men

streeft ernaar drie nummers per jaar uit te brengen. Het beoogt een 'communicatieplatform te zijn voor zowel professionals als amateurs op het gebied van onderzoek en bescherming van reptielen, amfibieën en vissen in Nederland.' Een 'zusterijdschrift' dus. Postbus 1413, 6501 BK Nijmegen.

Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

Het Natuurhistorisch genootschap in (Nederlands) Limburg houdt op 28 februari a.s. een zogenaamde Genootschapsdag. Hier houden de diverse leden van het genootschap korte voordrachten. Maar ook

zijn vele natuurorganisaties, waaronder de VZZ, aanwezig, en is er volop gelegenheid tot onderling contact. Nadere inlichtingen: J. Hermans, 0475-462440 (NL).

Oproep!

Kantoor gezocht!

De VZZ barst uit haar kantoor in Utrecht. En is dus op zoek naar een alternatief, en wel 150 m2 ruimte in de driehoek Utrecht- Amersfoort-Arnhem. Goede bereikbaarheid met openbaar vervoer is vereist. Tips naar 030-2544642 (NL) of zoogdier@wxs.nl.

Oproep!

Pluizers gevraagd!

De kleine zoogdieren ('muisen') worden in het project Zoogdiermonitoring van de VZZ gevolgd door braakbalanalyses (deelmeetnet Braakbalmonitoring). Dankzij een actieve wervingscampagne en medewerking van de Kerkuilenwerkgroep Nederland, worden momenteel uit heel Nederland braakballen opgestuurd. Er is nu echter een te kleine groep pluizers actief voor het project Braakbalmonitoring. Heb jij dus zin of tijd om braakballen te pluizen? Meld je dan aan!

Ook verzorgt Zoogdiermonitoring pluisinstructiedagen/avonden (in principe alleen voor groepen). Interesse in deelname of een pluisinstructiedag/avond? Neem dan contact op Zoogdiermonitoring. Maurice La Haye, Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht, 030-2544642/0317-421806 (NL), e-mail: 'zoogdier@wxs.nl'.